

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΓΝΩΜΕΣ

Η ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ πού εὐγενικά μᾶς παραχώρησε ὁ καλλιτέχνης ποιητὴς Ι. Γρυπάρης εἶναι ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸ ἔργο τοῦ Αἰσχύλου πού θὰ παιχθεῖ στίς γιορτὲς τῶν Δελφῶν· τίς διοργανῶναι τὸ ζεῦγος Σικελιανοῦ τὸν Ἀπρίλη τοῦ 1927.

ΔΙΧΩΣ νὰ παραγκωνισθεῖ τὸ λογοτεχνικὸ μέρος τοῦ Περιοδικοῦ, ἡ συντροφιά τῆς ΕΝΩΣΗΣ ἀποφάσισε νὰ δώσει ἓνα γενικώτερο χαρακτῆρα στήν ΑΡΓΩ. Ἔτσι, στὰ ἐρχόμενα τεύχη της, καὶ ἡ Ἐπιστήμη θᾶχει τὴν θέση της, καὶ μελέτες πάνω σὲ ρεύματα ἰδεολογικά θὰ φιλοξενηθοῦν.

Δογματισμὸς ὅμως καὶ μεροληψία δὲν θὰ χαρακτηρίσουν τὸ Περιοδικό μας. Ἀνάγκη νὰ τονισθεῖ καὶ πάλι : ἰδέες καὶ συστήματα ἀντιπροσωπεύουν τὴ γνώμη κείνου πού ὑπογράφει.

Μονάχα τὰνυπόγραφσα σημειώματα ἢ ἄρθρα θὰ εὐθύνουν τὴν Ὁμάδα μας.

ΔΕΝ ΑΝΗΚΕΙ Η ΑΡΓΩ σὲ καμμιά κλίκα. Μῆτε θὰ ἀνήκει ποτέ της. Ἐκεῖνο ὅμως πού πάσχιζε καὶ πασχίζει νὰ πραγματώσει εἶναι νὰ δώσει ἓνα «ἥθος» στὰ Γράμματα, νὰ ἐπιβάλλει κάποιο στοιχειώδη σεβασμὸ καὶ κάποιαν ὑπόληψη γιὰ πρόσωπα πού δημιούργησαν, καὶ θυσίασαν ἀρκετὰ χρόνια τῆς ζωῆς τους γιὰ τὸ Πνεῦμα ἢ γιὰ τὴν Τέχνη.

Ἐννοοῦμε τὸ ζήτημα Καβάφη. Μπροστὰ στὴ μικρόπρεπη καὶ

ταπεινή προσπάθεισ ὀρισμένων «ἀνώνυμων» (ἀλλὰ πολὺ γνωστῶν) διανοομένων τοῦ τόπου μας νὰ παρωθήσουν καὶ νὰ διασύρουν καὶ τὸ ἔργον καὶ τὸν ἄνθρωπον, ἐμεῖς ἀδιάφοροι δὲν μποροῦμε νὰ μένουμε. Παρ' ὅλη τὴν θέλησιν μας νὰ μὴν ἀνακατευθοῦμε σὲ κουσέλια φιλολογικά, κρίνουμε ὥστόσο ἀναγκαῖον νὰ δηλώσουμε ὅτι : στὴν κρίσιν κάθε ἀνεξάρτητου καὶ ἀμερόληπτου ἀνθρώπου δὲν παρωδεῖται μήτε διασύρεται ὁ Καβάφης· διασύρονται καὶ παρωδοῦνται αὐτοὶ οἱ ἴδιοι.

ΕΝΑ χρονικὸ τοῦ Σωματείου μας ἦταν καὶ ἡ ἐπιτυχία τοῦ ἐτήσιου Χοροῦ ποὺ δώσαμε τὸν περασμένο Μάρτη στὸ Claridge's. Θῆμαστε πολὺ εὐτυχεῖς ἂν κάθε χρόνον ἔχουμε τὴν ἴδια ἐπιτυχία καὶ εἴμαστε σὲ θέση νὰ δίνουμε μιὰ τέτοια καλὴ γιορτή.

Ἡ ΑΡΓΩ ἀντιπροσωπεύθηκε στὸ Γεῦμα ποὺ δόθηκε πρὸς τιμὴ τοῦ κ. Μ. Σιγούρου καὶ χαίρεται ποὺ τῆς δόθηκε εὐκαιρία νὰ χαίρειται ἓνα διαλεχτὸ λογοτέχνη.

ΒΙΒΛΙΑ :

(Κρίνονται μονάχα ὅσα μᾶς στέλνονται σὲ διπλὸ ἀντίτυπον)

Σημ.— Ἡ ἐκδοτικὴ Ἑταιρεία τῶν ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ δὲν παύει νὰ φιλοτεχνεῖ ἐκδόσεις ἄριστες ἀπὸ ἄποψη τυπώματος καὶ ἐμφάνισης. Πολὺ ὡμορφα βιβλία μᾶς στάλθηκαν ἀπὸ τὰ Γράμματα· λυπούμαστε ὅμως ποὺ δὲν θὰ μιλήσουμε στὸ Φυλλάδιο αὐτὸ παρὰ μόνο γιὰ μερικὰ, πρῶτον ποὺ ἀναγκαζοῦμαστε νὰ κάνουμε γιὰ τὴν ἑλλειψιν χώρου. Ἐπιφυλασσοῦμαστε, ἐννοεῖται, στὰ ἐπόμενα Τεύχη νὰ μιλήσουμε γιὰ τὰ ὑπόλοιπα.

ΠΑΝ. ΜΑΥΡΕΑ: "Ἐλεγοί. σειρά Β'. Ἀθήνα. Ἕνας μικρὸς τόμος ἀπὸ τραγούδια γραμμένα μὲ μεγάλο κόπο, τραγούδια εὐθυμισμένα χίλιες δυὸ φορὲς γιὰ... «νὰ πάνε». Τραγούδια ποὺ χρειάστηκε νὰ συναχθεῖ δουλειὰ ἐτῶν ἀνάμεσα σὲ γλωσσικὸ πλοῦτον λέξεων, παρομοιώσεων καὶ ποικιλίας μετρικῶν.

Ἀκούστε: Βρίσκετε ἓνα μεγάλο τόμον Λεξικοῦ, καταφαγωμένο ἀπὸ σκόρον καί... ἀντίκα. Ἀνοίγετε γιὰ νὰ περάσει ἡ ὥρα. Γραπώνετε ἄξια σὲ μιὰ λέξη, ἑλληνικὴ βέβαια, ποὺ δὲν τὴν ξέρατε

καὶ σκέπτεστε : « ἂ! νὰ ἔνα εὖρημα· εἶναι ἀριστοῦρημα! Τώρα χρει-
άζεται ἡ ὁμοιοκαταληξία ».

Ἡ λέξη εἶναι τὸ: μνήσκω, μνήσκεαι, μνήσκει. Λοιπόν: μνήσκει.
Καὶ μιὰ ὁμοιοκαταληξία. Ἄ! νά! κα... Κι ἔπειτα κα... Ὁχι!
ἔπειτα νι... Ἄ! κάνι... μὰ δὲν κάνει. Κά... κά... Μὰ ἄς βάλω
τὴν κατάληξι — σκει. Λοιπόν. Κανίσκι. Τώρα, ἄς ψάξω κανίσκι
ὑπάρχει; Ψάχνετε καὶ βρίσκετε. « Μπράβο! Κανίσκι, ἐπὶ τέλους,
ὑπάρχει! » Καὶ σκαρώνετε τὸν στίχο :

ἡ ὀδύνη... ὡς καλὴ σύντροφος
μνήσκει
τῶν ἀσφοδέλων νὰ δροσίξει τὸ
κανίσκι.

Superbe! Καὶ μὲ τὸν ἴδιον τρόπο σκαρώνετε :

...καὶ φίλτρων νάματα καὶ
νάρδων

...καὶ ἄφωνων (;) πόνων θρηνησ
στὸν νεκρὸν γύρω ἀλγοῦν βάρδον

Ἐπειτα, θέλετε νὰ δώσετε στὸ τέτοιο τραγοῦδι λίγο κλασικισ-
μό. Λοιπὸν πάνωθ' ἐκείνου βάζετε ἓνα γιωταβήτα καὶ σκέπτεστε :
« Μὰ θᾶχει πιὸ ἐπιβάλλο μὲ μιὰν ἀφιέρωση. Ποιανοῦ νὰν τὸ χαρίσω;
Ἄ! τοῦ Πασᾶ Ἰωάννη ». Αὐτὰ λοιπὸν ὅλα πολὺ ὠραῖα δηλαδή :
μιὰ καλὴ σύντροφος, ἓνα κανίσκι ἀσφοδέλους γιὰ νὰ τὴν δροσίξει,
ἓνα φίλτρο (filtre Chamberland) γιὰ τὰ νάματά της, καὶ πολλὰ ἄ-
φωνα τὰ ἀγοράζετε πάμπην. Ἐφτάμισ' δραχμῆς. Σᾶς τὸ συστήνω.

Λοιπὸν. Τὸ βιβλίον ἐτυπώθη, τὸ στέλνετε καὶ στὰ Περιοδικὰ σὲ
διπλὸ ἀντίτυπο γιὰ νὰ σᾶς κρίνουν, εὐμενικὰ βέβαια (δὲν πιστεύουμε
νὰ τὰ στείλετε γιὰ νὰ σᾶς κρίνουν) καὶ... βάρδα... ἐμπρός...

Αὐτὸ τὸ εἶδος τῆς ξετσιπωσιᾶς εἶναι ἐλληνικῆς προελεύσεως;
Δὲν πιστεύω; Κι οἱ ἄλλες μεγάλες λογοτεχνίαι ἔχουν τὰ ὁμοιώματα.
καὶ ἐμεῖς μιμούμεθα. Γιατὶ ὄχι, παρακαλῶ;

Αὐτὰ γιὰ λέξεις καὶ παρομοιώσεις.

.....

Ἡ Λογοτεχνία διέπεται ἀπὸ νόμους ὠρισμένων ἀντιθέσεων
σύμφωνα μὲ τὶς ὁποῖες ἡ ῥοπή καθ' ἑκάστη λογοτέχνη θὰ τοῦ δώσει τὴν
θετικὴν τοῦ ἢ ἀρνητικὴν ἀξίαν.

Δὲν μπορεῖς νὰσαι νομιναλίστας καὶ ρεαλιστὴς σύγχρονα σῆνα
καὶ τὸ αὐτὸ ἔργο. Εἴμαστε τῆς ιδέας πὺς μπορεῖ νὰ γίνῃ ἓνα
τέτοιο πρᾶμα κατὰ περιόδους ὡς π. χ. στὸν Descartes, Τοῖστοῦ
κ.λ.π. οἱ ὁποῖοι στὸ ὅλον ἔργο τοὺς ἔπλεσαν σὲ τρομερὲς ἀντιφάσεις
καὶ δῶ, (ποῖός ξέρει; πιθανῶς), νὰ στηρίζεται ἡ σχετικὴ τους ἀξία.

Τέτοια αντίθεση υπάρχει στο Μαυρέα· όχι μόνο σ'ένα και τὸ αὐτὸ τραγοῦδι μὰ στὸν ἴδιο στίχο. Κάποτε, ἴσως-ἴσως συλλαμβάνεις τὸ τί θέλει νὰ πεῖ· προχωρεῖς, στὰ ἀνακατεύει, σὲ στέλλει πάλι πίσω, καὶ δὲν βγάζεις τίποτε.

Ὁ στίχος του εἶναι βάλτος μὲ ὅλα τοῦ κόσμου τὰ ἐμπόδια. Τὸ πόδι σου βούτησε μέσα στ'ἀγγάθια· προχωρεῖς· βρίσκεις δυὸ βήματα νὰ κάνεις. Στὸ τρίτο βῆμα χώθηκες ὥς τὸ γόνα στὴ λάσπη· ξεμπερδεψες· προχωρεῖς μὰ ἔξαφνα γλύστηρες. Κατρακύλησες. Χάθηκες κι ἄρισες τὸ ποίημα. Ἄλλο! Κι ἔτσι εἶναι ὅλο τὸ βιβλίο.

Ἀνακάτεμα χωρὶς ζουμί, ξερό, ἀνόητο, ἀναίσθητο.

Ἐχει ἓνα καλὸ μόνο. Εἶναι ἓνα λεξικὸ σχετικὰ ἀμφίτηνο. Γιὰ τὸν πλοῦτο του, κάνω ρεκλάμα γιὰ μερικὲς πρωταγωνίστριες... λέξεις βέβαια:

Πρώμη, ἅγιο σκῆνωμα, ἀλγοῦν βάρδον, ἡ νυχτομάχα σκιά, ἀγερομάχα πάλη, τὰ δέντρα τερπνά σὲ μὲ μολποῦν, ἡ παιπάλη, τὸ μέλος πού ρυθμικὸν ἀχεῖ σὲ κλώνια, δαρμένα ἀπὸ τὸν ἀκροπελαγίσιο βόγγον κι ἀπ τὸν πλᾶνον λυγμὸν τοῦ ἀγροῦ. Θεέ μου! Αὐλαία.

ΚΑΛΒΟΣ

ΑΛΚΗ ΘΡΥΛΟΥ: *Κριτικὲς μελέτες. III. Ἀθήνα 1925.*

Ὑστερα ἀπὸ τίς μελέτες πάνω στοὺς δυὸ κορυφαίους ποιητὲς τῆς νεώτερης Ἑλλάδας, τὸ Σολωμὸ καὶ τὸν Παλαμᾶ, συνεχίζει τὴν ἴδια ἐργασία πάνω στὸ Γρυπάρη, τὸν Χατζόπουλο, τὸ Μαλακάση, τὸν Καβάφη καὶ τὸν Πορφύρα. Οἱ μελέτες αὐτὲς, ἀξιόλογες γιὰ τὴν κατανόηση τῶν ποιητῶν (ὕστερα ἀπὸ τὸ προεισαγωγικὸ credo τοῦ συγγραφέα) πληρώνουν ἓνα κενὸ πού εἴχαμε στὴ νέα μας κριτικὴ. Ὅμως μέσα ἀπὸ τίς μελέτες αὐτὲς, μπορεῖ νὰ δεῖ κανένας τοὺς ποιητὲς αὐτοὺς ὄχι ὅπως εἶναι, ἀλλὰ ὅπως τοὺς δείχνει ὁ ἴδιος ὁ συγγραφέας. Στὴ μελέτη γιὰ τὸ Γρυπάρη, ὅσο καὶ νᾶχει προσεχτεῖ, λείπει κάτι-κάτι πού ἴσως νὰ μὴν ἐπρόσεξε ὁ συγγραφέας στὸν ἀρμονικὸ κι ἀριστοκρατικὸ αὐτὸν ποιητὴ, χωρὶς πάντα νὰ τοῦ μειώνει τὴν ἀξία του. Μέσα ἀπὸ ὅλες τίς μελέτες, ξεχωριστὴ θέση μπορεῖ νὰ πεῖ κανένας πὼς παίρνουν οἱ μελέτες γιὰ τὸν Χατζόπουλο καὶ γιὰ τὸν Καβάφη. Εἶναι δυὸ ἐργασίες πού πραγματικὰ κινοῦν τὴν ἐχτίμησιν μας γιὰ τὸν συγγραφέα· τέτοιες μελέτες εἶναι σπάνιο νὰ βρεῖ κανένας. Ὁ κριτικὸς βρίσκει ἀκριβῶς τὸν ποιητὴ ἐκεῖ πού εἶναι, ἀναλύοντάς τον μὲ ὅλη του τὴν

ικανότητα τὸν διαισθάνεται καὶ προσπαθεῖ, ὑποστηρίζοντας τὴν κεντρικὴν ἰδέαν τοῦ σχημάτισε ἀπὸ τὸ διάβασμα τοῦ ἔργου, νὰ πλέξει ὅλη τὴν ὡμορφή ἐργασίας του. Μὰ κείνων ποὺ νομίζουμε πὼς δὲν πρόσεξε τὸ ἔργο, εἶναι τοῦ Μαλακάση καὶ τοῦ Πορφύρα. "Ὅσο καὶ νὰ θέλει νὰ ὑποστηρίξει πὼς ὁ Μαλακάσης εἶναι ἀπὸ τοὺς Poetas minores, δὲν παῖει ὥστόσο ἀπὸ τοῦ νᾶχει προσθέσει κι αὐτὸς κάτι στὴ νεώτερη μας ποίηση. Ἐκεῖνο ποὺ ἐξαιρετικὰ μᾶς κάνει νὰ λυπούμαστε ὅτι δὲν μπόρεσε νὰ προσέξει, εἶναι τὸ ἔργο τοῦ Πορφύρα. Μᾶς φαίνεται πὼς εἶναι τόσο ἄσχημα δουλεμένη ἡ μελέτη αὐτὴ ποὺ μπορεῖ νὰ νομίσει κανένας ὅτι προσπαθεῖ νὰ ὑποτιμήσει τοῦ ποιητῆ τὸ ἔργο. Ὁ Πορφύρας τονίζουμε πὼς εἶναι ἓνας ποιητὴς ποὺ κατέχει ἀξιόλογη θέση μέσα στὴν ποίηση, γιατί καὶ μουσικὸς τοῦ στίχου καὶ χριστιανὸς καὶ μυστικὸπαθος ποιητὴς εἶναι. Μερικὰ μάλιστα ποιήματα τοῦ Πορφύρα θαρρεῖς πὼς μοιάζουνε μὲ τὶς Rêveries τοῦ Chopin : τόση εἶναι ἡ μουσικότητα καὶ ἡ ὑποβλητικότητά τους, μαζὶ μὲ τὴν ἀτλότητα τῶν εἰκόνων τους· ἀληθινὰ λέμε πὼς θεωροῦμε τὴν κριτικὴ αὐτὴ μελέτη πολὺ ἄδικη γιὰ τὸν ποιητὴ τοῦ Lacrimae rerum. Πάντως, στὸ συγγραφέα θὰ θέλαμε νὰ ποῦμε πὼς ὁ Πορφύρας δὲν μᾶς ἔδωσε ὅλο τὸ ἔργο του ἴσως, καὶ ἔτσι δὲν μποροῦμε νὰ τὸν κατατάξουμε στοὺς poetas minores, ὅπως θέλει, καὶ πὼς οὕτε ἓνας ἀπλὸς τραγουδιστὴς εἶναι. "Αν οἱ κριτικὲς αὐτὲς μελέτες δὲν εἶχανε αὐτὸ τὸ κακό, πιστεύουμε πὼς θὰ μπορούσαν νὰ σταθοῦν σὰν ὑπόδειγμα ἐργασίας εὐσυνείδητης πάνω στοὺς ποιητὲς μας ποὺ πολὺ λίγο ξέρεي νὰ ἔχτιμᾷ τὸ πλῆθος τῶν διανοουμένων μας.

Γ. ΒΡΙΣΙΜΙΤΖΑΚΗ: *Ὁ Προσκυνητὴς τῆς Σιωπῆς καὶ τῆς Αἰθήρας*. Ἀλεξάνδρεια «Γράμματα» 1926.

α) Κίνηση ἰδεῶν. "Αν ἡ κίνηση τῶν ἰδεῶν τοῦ βιβλίου αὐτοῦ δὲν εἶναι καὶ τόσο πρωτότυπη γύρω ἀπὸ τὰ ρεύματα ποὺ κυκλοφοροῦνε σήμερα στὴν ἀνθρώπινη σκέψη κι ἂν δὲν φέρνει τίποτε τὸ καινούριο μέσα στὴ σκέψη μας, (παρὰ ἴσως μιὰ παλιὰ ἀνάμνηση τοῦ Ζαρατούστρα), ὑπάρχουν ὥστόσο μερικὲς ἰδέες πρωτότυπες ποὺ κινοῦνται μέσα στὸ φιλοσοφικὸ ἐπίπεδο τοῦ βιβλίου αὐτοῦ, χωρὶς νὰ μᾶς προκαλοῦν ἓνα βαθὺ ἐνθουσιασμό. "Ἐτσι φαίνεται ὁ συγγραφέας κλεισμένος σ' ἓνα περιβάλλο προπολεμικό, χωρὶς νὰ νοιώθει τὸ χόχλασμα ἐνὸς ἡφαιστείου ποὺ πάει νὰ ξεσπάσει, χωρὶς νὰ δραματισθεῖ ἓνα μέλλον (ἔστω κι ἂν εἶναι ἡ ἐπανάληψη ἐνὸς παρελθόντος) τῆς ἀνθρωπότητος· ἴσως ὁμως ἓνα μέλλον διαφορετικὸ καὶ γιὰ τὴν ἀνθρώπινη σκέψη, καὶ γιὰ ὅλη τὴν γῆ μας ποὺ ἔμαθε

νά μᾶς λέει τὰ ἴδια πράματα, χωρίς νά νοσταλγεῖ τίποτε τὸ καινούριο.

β) Ὑφος καὶ γλῶσσα. Μὰ ἂν ὁ συγγραφέας του δὲ μᾶς ἐνθουσιάζει μὲ τὴν κίνηση τῶν ἰδεῶν του, ὅμως δὲν παύει ἀπὸ τοῦ νῆναι ἀξιοπρόσεχτος γιὰ τὶς ἔποιες του ἰδέες. Κεῖνο πού μπορεί νά καταλογισθεῖ ὡς ψεγάδι τοῦ βιβλίου εἶνε τὸ ὕφος καὶ ἡ γλῶσσα. Τὸ ὕφος, πού ἔπρεπε ἴσως νά προσεχτεῖ καὶ πού θὰ ἔπρεπε νά ξετυλίγεται μὲ ἀρμονικότητα ἐκφρασης, μὲ στρογγυλότητα προτάσεων, μὲ εἰκόνες θαυμάσιες γεμάτες μουσικὴ, εἶναι ἓνα ὕφος ἀπλό, χωρίς καθόλου νᾶχει προσεχτεῖ. Ἡ γλῶσσα ὅμως τοῦ βιβλίου αὐτοῦ εἶναι τὸ πιὸ τραγελαφικὸ πού ἔχει νά δείξει. Μιά ἀπαίσια, μιχτὴ γλῶσσα, χωρίς εὐκαμψία ρουτινιερικὰ γλῶσσα τῆς ἐφημερίδας, χωρίς τὸ δούλεμα πού θᾶπρεπε νᾶχει, μὲ λέξεις ἀπὸ τὴν καθαρεύουσα καὶ τὴ δημοτικὴ.

γ) Ἐπηρεασμός. Θὰ μπορούσε ἀκόμα κανένας νά μιλήσει γιὰ ἐπηρεασμό. Μὰ ἐπηρεασμός δὲν ὑπάρχει καὶ οὔτε μπορεί νά βρεθεῖ σὲ κανένα, εἴτε λογοτεχνικὸ εἴτε φιλοσοφικὸ, βιβλίον· μόνο θὰ μπορούσε νά συγκαρτεῖ τὸν συγγραφέα γιὰτὶ διαβάζοντάς τον μᾶς θυμίζει τὸ α ἢ β βιβλίον.

Πάντως, ἂν τὸ βιβλίον αὐτὸ ἦταν γραμμένο σὲ μιὰ ἀγνή δημοτικὴ, ἂν εἶχε λυγρισμό, πού τοῦ λείπει, ἔστω μὲ τὴν ὅποιαν κίνησιν τῶν ἰδεῶν, θὰ μπορούσε νά εἶναι ἓνα ἀξιόλογο βιβλίον ἀπὸ τὰ πολὺ λίγα σὲ φιλοσοφικὴ σκέψιν πού μᾶς παρουσιάζουν οἱ λόγιοι μας σήμερα.

Η. Χ.

ΡΟΥΜΠΕΡΤ ΜΠΡΟΥΚ: Τὰ Ἄπαντα. Μετάφραση καὶ Πρόλογος Γλαύκου Ἀλεθέρση. «Γράμματα»-Ἀλεξάνδρεια 1926 (θὰ γράψουμε).

ΛΙΑΝΗΣ ΠΡΙΟΝΙΣΤΗ: Κάτω ἀπὸ μιὰ Προσταγή. «Γράμματα»-Ἀλεξάνδρεια. (θὰ γράψουμε).

ΜΙΡΤΙΩΤΙΣΣΑΣ: Κίτρινες Φλόγες. «Γράμματα». (θὰ γράψουμε).

ΑΠΟΣΤ. ΛΕΟΝΤΗ: Ἀτσαλένιες Κλωστές. «Γράμματα»-Ἀλεξάνδρεια 1926. (θὰ γράψουμε)

Γ. ΒΡΙΣΙΜΙΤΖΙΚΗ: Ἡ Πολιτικὴ τοῦ Καβάφη. «Γράμματα». (θὰ γράψουμε).

ΔΡΟΣ ΠΑΥΛΟΥ ΓΝΕΥΤΟΥ: Ἡ Ἐπιστήμη καὶ τὸ Πρόβλημα τῆς Ζωῆς. «Γράμματα». (θὰ γράψουμε).

ΔΡΟΣ ΘΩΜΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ: Ὁ Γιατρὸς στὴν Κοινωνία. «Γράμματα» (θὰ γράψουμε).

Τὸ τύπωμα τέλειωσε στίς 7 Ἰουνίου 1926.